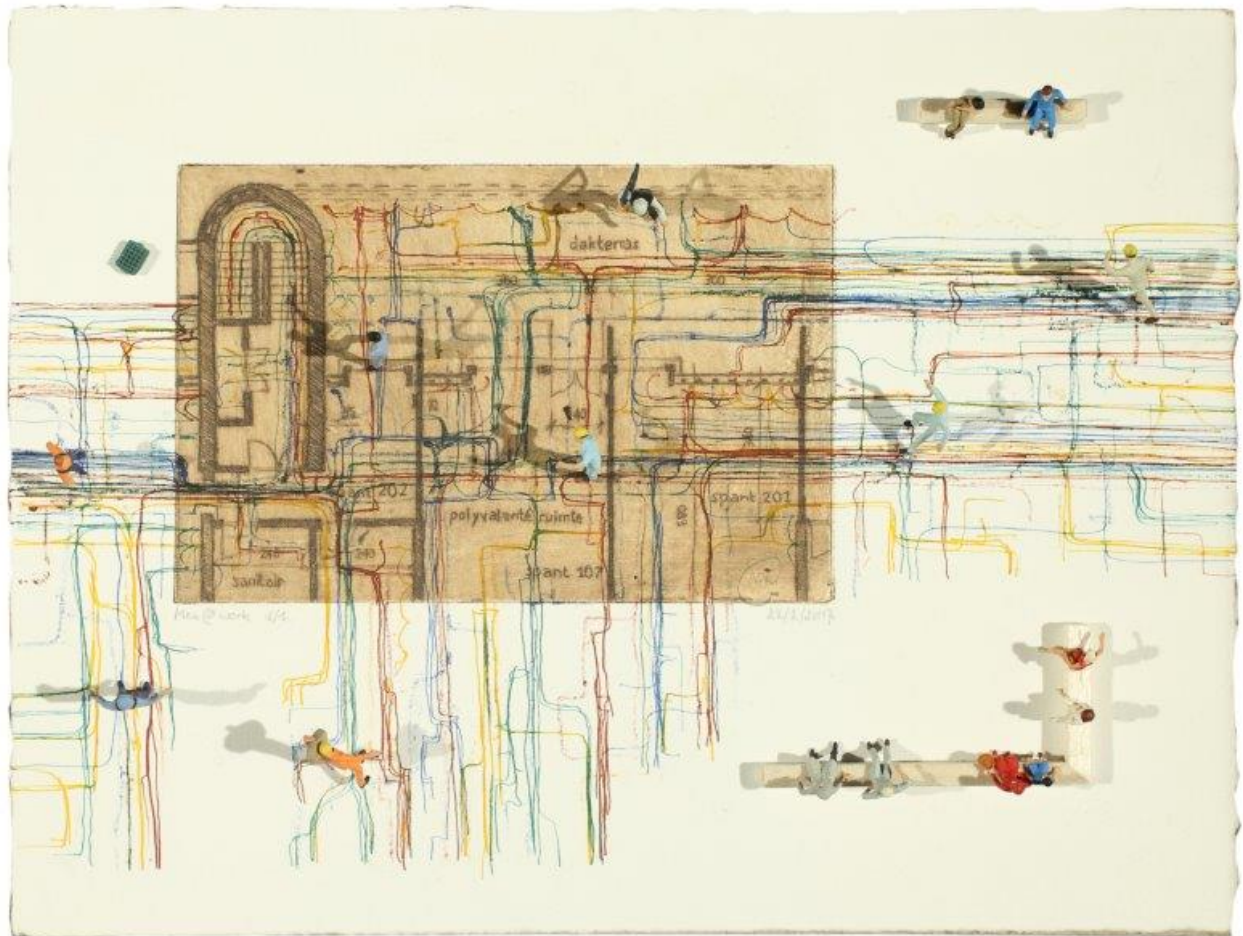

Artistiek Pedagogisch Project

Versie september 2022
Westhoek Academie Koksijde

Inhoudsopgave

1.	Situering.....	2
1.1.	Situering van de school.....	2
1.2.	Deeltijds kunstonderwijs Beeldende en Audiovisuele kunsten.....	3
1.3.	Ingerichte ateliers BAK.....	3
2.	Aanbod.....	3
2.1.	Beeldend kunstonderwijs	4
2.2.	Samenwerking en netwerking	4
2.2.1.	Het leerplichtonderwijs	4
3.	Het Artistiek Pedagogisch Programma	5
3.1.	Algemene definitie.....	5
3.2.	Invulling van ons A.P.P.	5
3.3.	Visie op evaluatie	5
4.	Visieteksten.....	7
4.1.	Implementatie van het nieuwe leerplan.....	7
4.3	Visie derde graad jongeren.....	10
4.4	Visie derde graad volwassenen: initiatie atelier.....	12
4.5	Visie vierde graad en specialisatie	13
4.6	De ateliers.....	16
4.6.1	Tekenkunst	16
4.6.2	Grafiekkunst.....	17
4.6.3	Schilderkunst I.....	18
4.6.4	Schilderkunst II.....	19
4.6.5	Beeldhouwen en ruimtelijke kunst	20
4.6.6	Projectatelier (schilderen, grafiek boekkunst)	22
4.6.7	Keramiekkunst	23
4.6.8	Schilderkunst III en projectatelier voor mensen met een mentale beperking	24
4.6.9	Productontwerp (lederaccessoires/mode accessoires)	25
4.6.10	Fotokunst.....	26
4.6.11	Cross-Over project.....	28
4.6.12	Beeldende en audiovisuele cultuur (kunstexploratie)	29
5	Schoolconcept	30
6	Slot.....	30

1. Situering

1.1. Situering van de school

Naam: Gemeentelijke Westhoek Academie Koksijde

1.2. Deeltijds kunstonderwijs Beeldende en Audiovisuele kunsten

Eerste Graad: voor leerlingen van 6 en 7 jaar
Tweede graad: voor leerlingen van 8 tot 12 jaar
Derde Graad jongeren: voor leerlingen van 12 tot 18 jaar
Derde graad volwassenen: voor cursisten vanaf 18 jaar
Vierde Graad: voor cursisten vanaf 18 jaar
Specialisatie: voor excellerende cursisten die met vrucht de vierde graad hebben afgelegd (25%)

1.3. Ingerichte ateliers BAK

Eerste Graad: Jeugdatelier van 6 t/m 7 jaar:
Beeldatelier

Tweede Graad: Jeugdatelier van 8 tot 12 jaar:
Beeldatelier

Derde Graad: Jongerenatelier van 12 tot 18 jaar:
Beeldatelier
Digitaal beeldatelier

Derde Graad: Volwassenatelier vanaf 18 jaar:
Initiatie atelier

Vierde Graad: Volwassenatelier van 18 jaar:
Beeldhouwen en ruimtelijke kunst
Keramiekkunst
Schilderkunst 1
Schilderkunst 2
Tekenkunst
Vrije grafiekkunst
Fotokunst
Productontwerp 1
Productontwerp 2
Cross-over project
Projectatelier (schilderen, grafiek, boekkunst)
Schilderkunst 3 voor cursisten met een mentale beperking IAC
Projectatelier voor cursisten met een mentale beperking IAC
Beeldende en audiovisuele cultuur (niet gesubsidieerd)

Specialisatie: alle ateliers vierde graad

2. Aanbod

De Westhoek Academie van Koksijde wil kunst- en cultuureducatie als bindend element in de gemeente Koksijde en de vestigingsplaatsen bevorderen: kunst- en cultuureducatie stimuleert de ontwikkeling van het creatief denken, de competentie om artistieke uitdrukking naar waarde te schatten en de actieve deelname aan de cultuur in de maatschappij te bevorderen. Bovendien wordt

het 'anders denken en handelen' gestimuleerd, waardoor een grotere verdraagzaamheid als maatschappelijke houding groeit.

Om dit te bereiken wordt binnen het aanbod van de academie beeldend kunstonderwijs georganiseerd voor kinderen, jongeren en volwassenen.

Ook diverse samenwerkingsverbanden worden structureel ontwikkeld met het regulier basisonderwijs en culturele actoren binnen de gemeente Koksijde. Vanaf september 2021 werd Kunstkuur geïmplementeerd in de Gemeentelijke basisschool van Koksijde en Oostduinkerke.

2.1. Beeldend kunstonderwijs

De WAK biedt aan kinderen, jongeren, volwassenen en senioren beeldend kunstonderwijs in een stimulerende sfeer.

De vertrouwensband met de leerlingen en de menselijke aanpak zijn prioriteiten.

De aandacht voor elk individu en een persoonlijke aanpak zijn daarbij belangrijk.

De leerkracht tracht zijn leerlingen te inspireren tot artistieke zelfontplooiing en te stimuleren tot onderlinge creatieve samenwerking.

Naast vaardigheden aanleren en kennis doorgeven willen wij persoonsvormend werken en leggen wij de nadruk op openheid, kritische zin, creativiteit, sociale vaardigheid, respect en zelfstandigheid.

Elke artistieke opleiding geeft leerlingen en cursisten de mogelijkheid om hun persoonlijkheid te ontwikkelen via artistieke media.

2.2. Samenwerking en netwerking

De WAK is een belangrijke pijler binnen de kunst- en cultuureducatie van de gemeente Koksijde en de vestigingsplaatsen. Via Kunstkans Koksijde, Voordeelpas + Nieuwpoort en P-Fonds De Panne, kan elk kind en jongere van de 1^e, 2^e en 3^e graad een opleiding Deeltijds Kunstonderwijs Beeldende en audiovisuele kunsten volgen.

De academie organiseert lezingen, studiereizen, tentoonstellingen en projecten in samenwerking met diverse externe culturele actoren: dienst cultuur, C.C.Casino, bibliotheek, musea, jeugd ontmoetingscentrum en het regulier basisonderwijs.

De WAK is betrokken bij themagerichte projecten zoals bv. de jeugdboekenweek, Dag van de academies, thematentoonstellingen van het NAVIGO en/of Ten Duinen Abdijmuseum, Uit-Juf/ Uit-Meester,...De WAK heeft de aanzet/visie gegeven voor de oprichting van 'de educatieve cel' van de gemeente Koksijde. Vanaf september 2021 is de werking van die educatieve cel een feit.

2.2.1. Het leerplichtonderwijs

De samenwerking tussen het leerplichtonderwijs (basisscholen van Koksijde, Oostduinkerke) wil zoveel mogelijk kinderen kennis laten maken met het DKO BAK.

In de scholen van Koksijde en Oostduinkerke worden projecten opgezet in nauwe samenwerking met de onderwijzers: 'KUNSTKUUR'.

Deze projecten zijn vaak domein overschrijdend en interdisciplinair.

Door de actieve betrokkenheid van de klasleerkracht vergroot het inzicht in de vormende waarde van de muzische activiteiten; de zelfzekerheid groeit en de 'good practices' worden geïntegreerd in de muzische einddoelen van het basisonderwijs. Het DKO helpt op die manier actief mee om de kwaliteit van de muzische activiteiten te ontwikkelen in het regulier onderwijs.

De educatieve cel binnen de gemeente neemt die coördinerende rol over vanaf september 2021.

3. Het Artistiek Pedagogisch Programma

3.1. Algemene definitie

Het APP van de Westhoek Academie Koksijde is een evolutief algemeen plan die de belangrijke waarden en visie op de academiewerking bepaalt.

Het vormt een leidraad, basis en inspiratiebron voor onze leerkrachten.

Het bevat voor de academie belangrijke doelstellingen op pedagogisch, artistiek en cultureel vlak.

De bedoeling is dat het nagestreefde doel 'onderzoek/proces, visieontwikkeling, zelfstandigheid' op pedagogisch vlak op een persoonlijke en ruime wijze ingevuld wordt.

3.2. Invulling van ons A.P.P.

Twee belangrijke elementen beheersen een artistieke opleiding: nl. het waarnemen (in de ruimste zin van het woord) en het weten (verworven kennis). De opleiding opent diverse mogelijkheden binnen het culturele veld van de maatschappij.

Tijdens het leerproces blijft er een onvermijdelijke interactie en een evoluerend verband tussen deze begrippen bestaan. Vandaar dat er binnen de WAK geopteerd wordt om waarnemingstekenen als extra optie aan te bieden voor alle ateliers 4^e graad.

Ook kunst en cultuur wordt geïntegreerd in de ateliers.

De academie organiseert jaarlijks meerdere daguitstappen naar aanleiding van tijdelijke tentoonstellingen in binnen- en buitenland.

Ook een driedaagse studiereis naar een kunststad wordt op de kalender geplaatst.

3.3. Visie op evaluatie

Kwaliteitsvol beeldend onderwijs wordt mogelijk gemaakt door o.m. ondersteunende, opbouwende begeleiding, voldoende dialoog, belangstelling voor specifieke interesses, vragen van studenten en positieve "feedback".

Er werd reeds een lange weg afgelegd in de zoektocht naar een zinvolle evaluatie, in communicatie met kinderen, jongeren en volwassen cursisten. Concrete actieplannen met aangepaste/herwerkte sjablonen en werkwijzen werden de afgelopen jaren uitgetest en geoptimaliseerd. Met het nieuwe leerplan en via navorming werd onderzocht hoe de evaluatie er optimaal kan uitzien.

Het belang van correct uitgevoerde, gedifferentieerde mondelinge feedback kan niet genoeg benadrukt worden.

Een cursist moet op tijd en stond ingelicht worden waar hij precies in het leerproces staat!

In de praktijk zal er dus genoeg ruimte en flexibiliteit moeten zijn, om de verschillende persoonlijkheden van de studenten in atelierversband, optimaal te kunnen begeleiden.

Er worden twee evaluaties voorzien per jaar voor alle graden. De eerste evaluatie wordt na het eerste trimester georganiseerd; de tweede op het einde van het schooljaar. De evaluatie bestaat erin vooraf na te denken over het proces van de leerling. Dit gebeurt door zelfevaluatie van de leerling, evaluatievoorbereiding door de leerkracht en het feedbackgesprek dat beide inschattingen bespreekbaar maakt.

Er werd gekozen om het evaluatiesjabloon op te stellen aan de hand van competenties.

De competenties worden binnen een cirkel aangeduid, door te werken met segmenten. Belangrijk is dat het sjabloon visueel in kaart brengt in welke mate de leerling de artistieke competenties bereikt heeft. Door de segmenten in te kleuren wordt visueel zichtbaar welke gradaties belangrijk zijn: van weinig of initieel, over gedeeltelijk en verder te ontwikkelen naar sterk uitgewerkt. In één oogopslag wordt de stand van zaken betreffende de vorderingen van een cursist leesbaar. Binnen de verschillende graden werden de artistieke competenties verder verfijnd en aangepast door de leerkrachten.

Het feedbackgesprek heeft het grootste belang. De sjablonen dienen als leidraad. Door beide evaluaties van hetzelfde schooljaar op hetzelfde sjabloon aan te duiden is evolutie ook meteen zichtbaar. Daarvoor wordt er gewerkt met verschillende kleuren. De cursisten van de vierde graad houden alle papieren versies bij in een project map. De evolutie over de jaren heen wordt zichtbaar en kan adequaat aangewend worden tijdens de jurering. Aangevuld met een fotoverslag van de verschillende artistieke realisaties per jaar, vormt dit een leerlingvolgsysteem. Bij het verstrekken van advies i.v.m. vervolgotrajecten is dat een waardevolle bron van informatie.

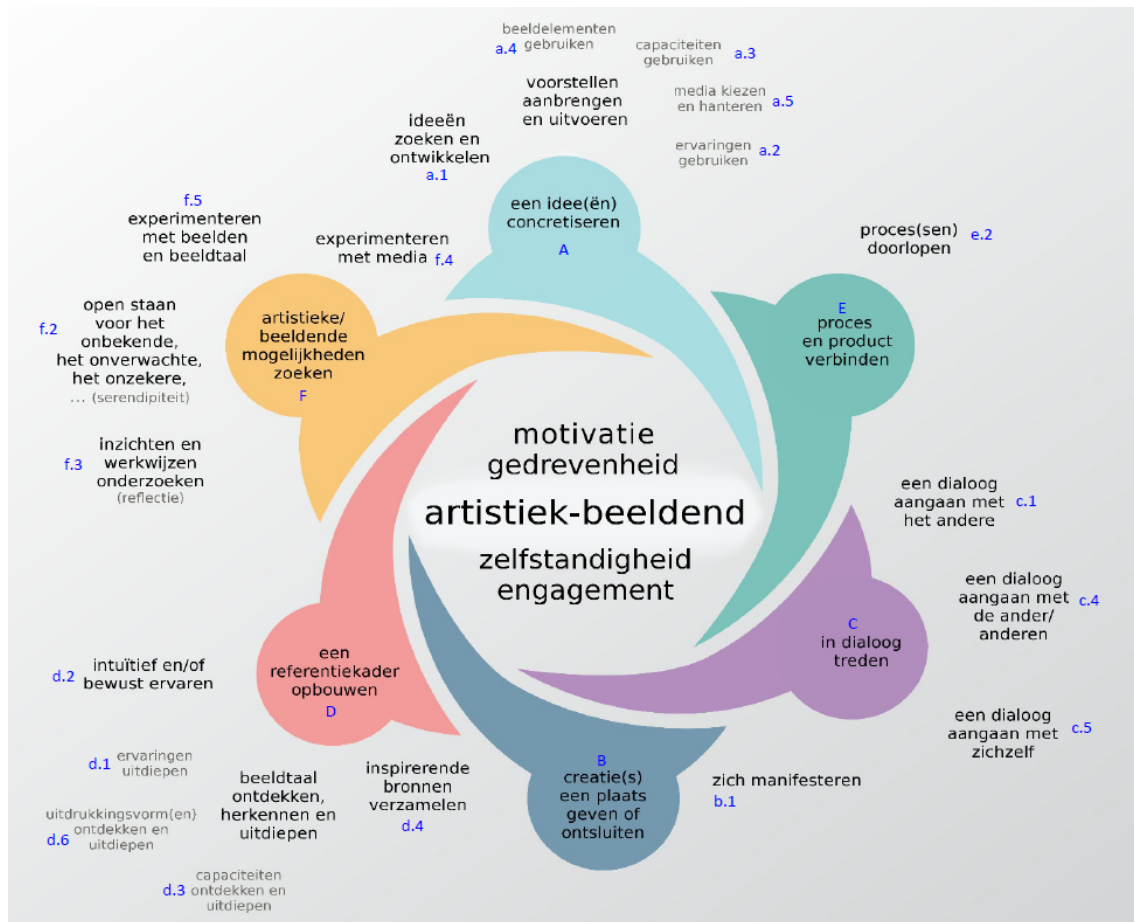
Tijdens de jury momenten, waarbij de afgestudeerden van de 4^e graad en specialisatie hun werk presenteren en becommentariëren, vormt de projectmap een onontbeerlijk document dat het proces in kaart brengt van elke cursist.

De jongeren van het beeldatelier en digitaal beeldatelier worden actief betrokken bij de evaluatie door actieve zelfevaluatie, aangevuld met het feedbackgesprek. Vooral de eventuele oriëntering naar het Hoger Onderwijs is een belangrijk gegeven.

De kinderen van de eerste graad worden spelenderwijs ingelicht over het evaluatiesjabloon en de elementen die het bevat. De leerkracht vult de evaluatiedocumenten in. In de 2^e graad wordt actief beroep gedaan op de kinderen om de evaluatiesjablonen eerst zelf in te vullen. Jaarlijks worden 2 toonmomenten ingelast, waarbij de ouders in de klas uitleg krijgen over de opdrachten. Zowel beeldende-, technische als inhoudelijke aspecten worden besproken. Doel is om de perceptie van ouders te voeden met de vormende waarde van beeldend onderwijs. Nadien is er tijd voorzien voor individuele contacten. Deze contacten worden benut om mondelinge toelichting te geven bij de ontwikkeling van vaardigheden, houding en attitudes van hun kind.

4. Visieteksten

4.1. Implementatie van het nieuwe leerplan

Binnen het kader van het nieuwe decreet voor deeltijds kunstonderwijs (september 2018) werden de visieteksten van het APP aangepast aan de nieuwe leerplandoelstellingen. De academie maakt gebruik van het leerplan van OVSG en de daarbij horende leerplandoelstellingen. Deze doelstellingen werden genummerd en op deze manier toegevoegd aan de visieteksten van het APP.

De geïmplementeerde leerplandoelstellingen zijn terug te vinden naast de visieteksten. Deze nummering was een denkoefening en checklist om de doelstellingen binnen de academiewerking af te toetsen.

4.2 Visie beeldatelier eerste en tweede graad

In het beeldatelier worden de kinderen wegwijs gemaakt in de wereld van de beeldende kunst die wordt vertaald naar hun eigen interesses en mogelijkheden. We gaan er echter van uit dat ons einddoel verder reikt dan de louter vak gerelateerde doelen: naar de academie komen kan ongetwijfeld bijdragen tot een goede algemene intellectuele, psychomotorische en creatieve ontwikkeling.

Bij het opstellen van de beeldende opdrachten houden we er rekening mee dat het onderwerp aansluit bij de belevingswereld van het kind. **'Zien' , waarnemen, beschouwen..., het visuele aspect is hierbij zeer belangrijk, maar ook andere zintuigelijke ervaringen kunnen aan de basis liggen van beeldend onderzoek.** Het stimuleren van het waarnemen komt aan bod tijdens het voorbereidend vraaggesprek, de individuele begeleiding, de klassikale bespreking tijdens de les en de evaluatie.

De basis van iedere les is het verwezenlijken van één of meerdere beeldende doelstellingen, aangepast aan de leeftijdsgroep waaraan wordt les gegeven. Per lesopdracht komen er dus een (beperkt) aantal beeldelementen of beeldende begrippen aan bod die expliciet en zichtbaar worden in de realisatie. **Een grote diversiteit aan uitdrukkingsmogelijkheden binnen een opdracht wordt als essentieel beschouwd.**

Er wordt gestreefd naar afwisseling in de aangebrachte technieken die steeds gekozen worden in functie en ter ondersteuning van de beeldende benadering. Techniek om de techniek is enkel waardevol als de kinderen er later door worden geholpen om eigen creatieve antwoorden te bieden. Ook bij het kiezen van een techniek en hanteringswijze wordt er rekening gehouden met de psychomotorische ontwikkeling van de 6 tot 12-jarige: van de grof motorische bewegingen van het jonge kind (eerste graad) naar de meer fijne motorische handelingen en nauwkeurigheid van het oudere kind (tweede graad).

Door kunstbeschouwing in de lessen aan bod te laten komen, wordt er aan de kinderen getoond hoe volwassen kunstenaars een antwoord bieden op hun thematieken. Op die manier ontdekken ze dat er voor één probleem verschillende oplossingen mogelijk zijn en ontdekken ze dat niet enkel het hoe (de vorm), maar ook het wat (de inhoudelijke benadering) belangrijk kan zijn. Door de kinderen te confronteren met het werk en de zienswijzen van diverse kunststromingen en kunstenaars, hopen we dat er voor hen een wereld opengaat van nieuwe beelden waarvan ze het bestaan niet hadden vermoed...maar die hen zin geeft om zelf op onderzoek uit te trekken en te experimenteren.

Het doel van iedere les is dus een samenhang tussen de confrontatie van beeldende uitdagingen, ondersteund door aangepaste technieken, binnen een thema dat betekenis/beleving heeft voor het kind en dat eventueel wordt getoetst aan de kunstgeschiedenis zodat ieder kind kan uitgroeien naar een authentieke persoonlijkheid met een ruimere (gedifferentieerde, probleemoplossende) kijk op zijn wereld en die van anderen.

Tijdens de les heeft de leerkracht oog voor ieder kind op zich (individuele begeleiding) maar ook voor de groep in zijn geheel: het sociale gebeuren, de persoonlijkheid van een kind binnen de groep, wat er leeft in de groep...zodat ieder kind zich ten volle kan ontwikkelen. Evaluatie en zelfevaluatie zijn hierbij onontbeerlijk.

Zowel proces als product vormen een belangrijk gegeven binnen de beeldende vorming. Er wordt jaarlijks een tussentijds toonmoment georganiseerd voor de ouders. Communicatie over de aard van de opdrachten en inhouden vormen daarbij

het vertrekpunt. Participatie en erkenning van de kinderlijke expressieve mogelijkheden worden als doel vooropgesteld. Ook de eindejaar tentoonstelling is een vast gegeven binnen de kalender van het academiejaar.

De leerkrachten 1^e en 2^e graad komen op regelmatige basis samen om door gericht teamwork, te schaven aan zowel de horizontale als de verticale samenhang van de leerlijn, zodat er jaarplannen kunnen ontstaan vanuit die onderlinge samenwerking. Door het gezamenlijk bespreken van opdrachten, het ontwikkelen van projecten, het opstellen van expo's, co-teaching... wordt die teamgeest nog versterkt.

Er wordt binnen de academie aan interne navorming gedaan. leerkrachten vierde graad verzorgen actieve workshops op maat van leerkrachten eerste en tweede graad. Er is vraag en aanbod. Naast specifiek technische workshops worden ook inhoudelijke thema's behandeld (vb. de evolutie van de waarneming bij kinderen en de daaraan verbonden methodische wenken).

4.3 Visie derde graad jongeren

Jongeren die de keuze maken om de derde graad te volgen aan de academie komen dikwijls met verschillende aspiraties. Sommige leerlingen volgden al het volledige parcours van de eerste en tweede graad. Anderen besluiten hun creatieve geest los te laten bij de aanvang van de Middelbare school. Nog anderen kiezen ervoor om dat pas later te doen. Het instromen in de derde graad is immers altijd mogelijk.

Elke jongere tussen 12 en 18 jaar die zich geroepen voelt om beeldend creatief bezig te zijn, om de werkelijkheid anders te leren zien en deze op een eigen unieke manier te leren interpreteren en te vertalen, is immers welkom.

Les volgen binnen het DKO beeldende en audiovisuele kunst gaat immers niet alleen om het creatief bezig zijn. Meer nog, de academie focust vooral op een brede ontplooiing van de studenten.

Die persoonlijke ontplooiing ontstaat echter wel vanuit een beeldende benadering van de werkelijkheid.

Die beeldende benadering wordt vooropgesteld in de twee opleidingskeuzes die de academie aanbiedt.

Studenten derde graad kunnen immers kiezen voor beeldatelier of digitaal beeldatelier.

Voor deze opleidingen blijft de nadruk liggen op hetzelfde basisprincipe nl. het waarnemen. Deze term is van cruciaal belang. Uit het waarnemen ontstaat immers ook de behoefte om vormen en kleuren te begrijpen.

Het waarnemen wordt intens onderzocht. Het is echter nooit de bedoeling om fotorealisme na te streven; elke student geeft op zijn manier vorm aan de waargenomen beelden. Respect voor ieders schriftuur is van fundamenteel belang!

De leerlingen ervaren dat beeldende elementen, technieken en vaardigheden en de inhoudelijke aspecten aan elkaar gekoppeld worden.

De leraar moet zodoende op de hoogte zijn van het actuele kunstgebeuren, de digitale evoluties en doet een poging om de leefwereld van jonge mensen te leren kennen. Zo kan hij/zij wijzen op de raakpunten tussen de verschillende leefwerelden en de beeldende ervaring aantrekkelijk maken voor de studenten.

Door het aanreiken van bepaalde visuele ervaringen (uitstappen, video's, foto's, animaties, boeken,...) toont de leraar ook stap voor stap hoe de leerlingen keuzes kunnen maken.

De jongeren ontwikkelen een eigen mening over de digitale beeldvorming en de beeldende kunst, zonder enig afkeuren voor wat minder of niet aan bod kwam.

Die open leer methode doet de leerlingen associaties maken en stelt hen in staat om naar het einde van de opleiding toe, persoonlijker aan de slag te gaan.

Het waarnemen als beeldende handeling wordt zo gekoppeld aan het kritisch kijken.

Beetje bij beetje ontstaat zo een beeldende persoonlijkheid.

Natuurlijk wordt er omgegaan met personen, elk met hun specifieke karakter, hun doel en hun beeldend artistiek vermogen. De leraar is dan ook in staat om het tempo van elke leerling te respecteren. Hij/zij kan omgaan met ambitieuze leerlingen die graag willen doorstromen naar het KSO of het Hoger

Kunstonderwijs, maar evengoed met leerlingen die er even tussenuit willen knijpen en hun artistieke identiteit vrijblijvend willen bijschaven.

De nadruk wordt daarenboven zowel op het individualiseren als op het socialiseren gelegd. Groepswerken worden niet uit de weg gegaan, maar zorgen voor een intense samenwerking en een goede klaswerking. Individueel werk wordt evengoed gestimuleerd.

De opleiding voor jongeren kent een evolutie. De eerste jaren worden de leerlingen immers meegenomen in tal van opdrachten en groepswerken. De leraar garandeert een boeiend parcours. Geen enkel jaar wordt exact hetzelfde aangeboden. Zo krijgen de leerlingen een breed gamma aan technieken, ontwerpmogelijkheden en grafische tips, materialen, onderwerpen, beeldende experimenten en leerrijke ervaringen en diverse minder-relevante materialen aangeboden.

Daarbij wordt niks geschuwd: fotografie, fotogrammen, tekenen, schilderen, tempera, stop-motion, video, klei, gips, mallen maken, collage, installatie, assemblage,... komen allemaal aan bod.

Periodiek komen de studenten in contact met de eigenheid van de twee ateliers. In samenspraak met de verschillende leraars worden de groepen verplaatst naar een ander atelier: beeldatelier en digitaal beeldatelier maken een planning op en bespreken gezamenlijk welke opdrachten relevant kunnen zijn. Op die manier worden de atelierdeuren opengegooid en kunnen cross overs gerealiseerd worden.

Het digitaal beeldatelier weet de student te verleiden tot de initiatie van de fotografie (kijken, kaderen, fotograferen, verwerken) het vormgeven van beelden en teksten, het ontwerpen van hippe affiches, het verwerken en bewerken van foto's, het installeren van een geschikte fotostudio of het creëren van professioneel gemonteerde stop-motion video's...

In eerste instantie wordt de nadruk gelegd op het leerproces. Elke opleiding biedt de basistechnieken aan. Die monden beetje bij beetje uit in een meer persoonlijke aanpak.

De leraar focust stapsgewijs op de belangrijke beeldaspecten. Die zijn immers noodzakelijk om een goed beeld of een goed ontwerp te herkennen, te begrijpen en om het uiteindelijk zelf te kunnen toepassen en creëren. Bij elke techniek of materiaalkeuze kan op één of meerdere beeldaspecten gefocust worden. Dat sluit natuurlijk andere belangrijke beeldende elementen niet uit. Beeldaspecten zijn vb. vorm, kleurcontrast, arcering, compositie, lijnnuance, volume, lichtwerking, ritme, ruimte,...

Vrijwel alle vormgevende principes komen daarbij aan bod. vb. stapelen, assembleren, binden, snoeren, ..

De zienswijze van de realisatie kan zeer divers zijn. Realisme, interpretatie, abstractie en genese van nieuwe beelden, behoren tot de artistieke uitdaging. Kunstbeschouwing is daarbij zeer belangrijk!

Studenten ervaren dat kunstenaars een eigen taal hanteren en hun werkelijkheid of thematiek op een zeer persoonlijke wijze vertalen.

Na die eerste jaren kan de leerling eigen onderwerpen/thema's aanbrengen. Hij/zij kan zijn/haar voorkeur voor een bepaalde (digitale) techniek of een materiaalkeuze meedelen. De techniek wordt gekozen in functie van de beeldende inhoud. Zuiver experiment is belangrijk omwille van het technisch onderzoek, om grenzen te verleggen en clichés te doorbreken.

Experimenteren heeft zin als de student daardoor geholpen wordt om zijn werkstuk/beeld sterker te laten spreken.

In nauw overleg met de leraar wordt daar dan kritisch over nagedacht. Samen wordt er beslist over de uitvoering en de uiteindelijke doelstelling. Zo ontdekt de leerling echt wat hij/zij in zijn mars heeft. Bovendien neemt de zin om beeldend bezig te zijn daardoor immens toe. De herkenbaarheid vergroot door de persoonlijke inbreng.

Door de dialoog die gevoerd wordt met de leraar, wordt ook nog verder geschaafd aan de kritische blik van de student.

Beetje bij beetje ontstaat een eigen, persoonlijke schriftuur en betekenis, onder de vorm van beeldende resultaten. Leerlingen leren immers eerst door te zien, te kennen, toe te passen en te ontdekken en uiteindelijk door zelf te creëren. De leerlingen doorlopen zo een reeks denkprocessen die telkens in verband gebracht worden met hun leefwereld. Ze leren fouten maken, aanvaarden en vermijden of ze leren hoe die fouten misschien een opening bieden tot een interessante creatie.

Het aangeboden verloop van de opleiding derde graad is zodoende aanvullend op het proces dat de jongere doormaakt op zoek naar een eigen identiteit.

De eigen ervaring, de kunstgeschiedenis, de actualiteit, hedendaagse kunst, (als reflectie op de maatschappij) en de leef-en leeromgeving spelen bijgevolg een cruciale rol binnen de opleiding.

Het is dan ook onze taak, als leraar, om de leerlingen te vormen tot beeldende persoonlijkheden, rekening houdend met hun karakter, hun doel en hun vermogen.

4.4 Visie derde graad volwassenen: initiatie atelier

Het initiatie-atelier voor volwassenen is een opleiding van twee jaar waarin de basisbegrippen van de beeldende vorming stapsgewijs worden belicht, ondersteund door een sterke individuele begeleiding en met respect voor de eigenheid van iedere cursist.

Er wordt met opdrachten gewerkt die geconcipieerd worden rond vier belangrijke pijlers: waarneming, lijn, kleur en vorm. Hierbij doelgericht aandacht besteden aan de beeldelementen beschouwen we als een essentieel onderdeel voor het leerproces.

Het accent ligt op de waarneming in al zijn facetten. Inspiratiebronnen zijn de natuur, stilleven, fotomateriaal...maar ook meer abstracte benaderingen kunnen het onderwerp van de opdracht uitmaken. Er wordt bewust en intens gekeken: verhoudingen zien, volumeweergave door licht-donkercontrast, aandacht schenken aan de lijnvoering, diepte weergeven, gevoel voor ordening ontwikkelen...

De opdrachten zijn qua materialen en technieken heel divers zodat de cursisten kennis maken met een waaier aan mogelijkheden (grafiet)potlood, contékrijt, houtskool, pen(penseel, rietpen, penselen) en inkt, bister, kleurpotloden, grafische technieken, beeldhouwtechnieken,...

Als er op kleur gefocust wordt, komen dan weer...plakkaatverf, acryl, olieverf, aquarel, oliepastel, soft pastel... aan bod en wordt er aandacht besteed aan kleuren mengen, het belang van (kleur)contrast, de relatie kleur en licht, kleurperspectief enz.

Door het aanreiken van driedimensionale uitdagingen wordt de ruimtelijke vormtotaal onderzocht en dit in klei, karton, hout, recyclagematerialen...

Uiteraard worden alle opdrachten onderbouwd a.h.v. kunstbeschouwing.

Gedurende deze intense basisopleiding waarbij er zoveel mogelijk tools worden aangereikt, kan de cursist evolueren naar een geloven in eigen kunnen en naar een meer persoonlijke zienswijze waardoor de doorstroming naar een atelier van de vierde graad een doordachte keuze wordt

4.5 Visie vierde graad en specialisatie

Beeldende evolutie

De eerste jaren zijn vooral een leerschool. Er wordt uitgebreid ingezet op experiment, onderzoek en oefenen. Het resultaat en de ontwikkeling van de persoonlijke schriftuur, is niet de eerste bekommernis. De cursisten worden basistechnieken bijgebracht (starterspakket) met betrekking tot de gekozen ateliers. Ze krijgen als het ware de mogelijkheid om zich te voeden met technische informatie en praktijkervaring.

Een experimentele of proefondervindelijke aanpak van oefeningen en opdrachten, een interpretatie van workshops of demonstraties, of een vrije omgang met bepaalde materialen die leidt tot probleemoplossend denken en werken,... Het zijn slechts enkele voorbeelden die leiden tot een vrije persoonsgebonden artistieke attitude.

In het tweede jaar ontdekken ze een rode draad, een thematiek, een leidmotief dat hen boeit en dat kan dienen als introductie voor de volgende jaren.

Na de eerste jaren, die de nadruk voornamelijk legt op kennis, probleemoplossend en proefondervindelijk werken, volgt een fase van 'kunnen' en 'eigengereid' experimenteren. Die fase spoort de cursist aan tot integratie.

De aspecten die eigen zijn aan het atelier en aan de kunstdiscipline raken stilaan vertrouwd en zetten aan tot een grensverleggend handelen.

Vanaf het derde jaar zorgt de cursist voor een eigen invalshoek. Hij/zij eigende zich in de twee voorafgaande jaren heel wat proefondervindelijke bagage toe.

Die bagage vergroot de keuzemogelijkheden voor de cursist. **Daarop volgt dat de student vanuit zijn keuzes een autonoom persoonlijk parcours kan aanvatten. Er ontstaat met andere woorden een creatief eclecticisch klimaat.**

Kort en bondig betekent dit dat de student in eerste instantie gestuurd wordt, waarna hij/zij wordt begeleid om uiteindelijk uit te monden bij het zelfstandig beeldend werken.

Gedurende de specialisatie spreekt het uiteraard voor zich dat de student evolueert naar een zelfstandige manier van werken. Hij/ zij stuurt het persoonlijk proces en formuleert beetje bij beetje waar het heen kan leiden. Hij werkt aan een eigen project. De student ontwikkelt zich tot een artistieke persoonlijkheid. Gedurende de specialisatie kan de symbiose van vorm, inhoud en onderwerp bovendien leiden tot afgewerkte producten. De student kan nadenken over de verwezenlijking van eigen concepten, over vernieuwing en over cross-over mogelijkheden vanuit het atelier.

De student heeft de mogelijkheid om een keuzeatelier te kiezen dat aansluit bij zijn artistieke identiteit. Dat keuzeatelier verbreedt de werkwijze en slaat

bruggen naar andere ateliers. Uiteindelijk is de academie een levend organisme en fungeren de ateliers als organen.

Artistieke werkwijze

Elk atelier heeft zijn specifieke manier van werken. Elke kunstdiscipline profileert zich immers anders en de werkwijze van een atelier hangt daarmee samen. Sommige ateliers bieden een basispakket aan.

Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van een cursus en aansluitende workshops. Een tweede mogelijkheid is het formuleren van opdrachten waaraan telkens een bepaalde termijn wordt toegekend. Deze opdrachtenreeks kan dan doorspekt worden met demonstraties. De opdracht/workshop kan dan fungeren als een moment van gerichte focus. Er wordt een techniek belicht, een materiaal besproken of een beeldaspect aangebracht. Naargelang de complexiteit van één van die basiselementen wordt een nadruk gelegd.

De student kan echter ook uitgedaagd worden om zelf op de proppen te komen met materiaal. Zo wordt er van bij de aanvang met de identiteit van de student gewerkt en wordt er rekening gehouden met zijn/haar bagage en voorkeuren.

Welke werkwijze ook gehanteerd wordt, elke manier vereist een persoonlijk werkdocument van de studenten. Op die manier kunnen de studenten de leerdoelstellingen achterhalen en eigen beeldende problemen (en de oplossingen) memoriseren. Bovendien kan de student zo reflecteren over het beeldende proces. Die neerslag kan de vorm aannemen van een werkmap of een schetsboek, een notebook of een verzameling foto's en documentatie. De aanleg van zo'n map doet de student groeien in zijn/haar voorkeur voor beelden. Dat bevordert dan weer de persoonlijke benadering van de docent.

Het spreekt voor zich dat elke aanpak doordacht is. De atelierbegeleider doet er immers alles aan om de leerlingen te stimuleren tot een creatief handelen. De docent staat open voor vragen en zorgt voor permanente begeleiding. Hij/zij is altijd beschikbaar. Bovendien tracht de docent de student te benaderen vanuit de begeleidende, promoverende houding. De docent vierde graad is in feite een promotor. Hij zorgt concreet voor aanvullende info bij het werk van de cursist. Zo krijgt de cursist een breder gamma aan niet(of nauwelijks) bewandelde paden aangereikt.

Een belangrijk beeldend principe dat door elke docent wordt gehanteerd, is het leren zien bij het kijken. Deze overtuiging wordt zodanig aangespoord door de docent dat de cursist een open houding aanneemt t.o.v. beeldende experimenten, een kunst actuele en kritische houding durft aan te nemen en eigenzinnige beelden kan creëren.

De leertrajecten per atelier liggen vast. Naast een kortlopende opleiding van 5 jaar kan er voor sommige ateliers gekozen worden voor een langlopend traject van 10 jaar. Waar er expliciet geopteerd wordt voor een kortlopend traject van 5 jaar, heeft dat te maken met de techniciteit van bepaalde opleiding. Het aanbod 'kort of lang' per atelier is gefundeerd op basis van vakspecifieke inhouden en de daaraan gekoppelde organisatie.

Resultaat / Proces

Elke cursist ontwikkelt een persoonlijk artistiek en creatief proces.

Iedere student doorloopt daarom een persoonlijk traject. Gedurende de eerste jaren beperkt dit persoonlijk traject zich (m.b.v. workshops, cursus, opdrachten, leerdoelen,...) tot de individuele verwerking van de vooropgestelde werkwijze van elk atelier. Daarom is de start van een opleiding een creatief

verwerkingsproces (van de techniek en de beeldaspecten) door middel van een waarneembaar onderwerp (al dan niet door de student zelf aangebracht).

Vanuit die overtuiging wordt waarnemingsteken als extra vak binnen vrijwel elke opleiding aangeboden. Voor beginnende cursisten zal de waarneming geoefend worden aan de hand van oefeningen, die qua moeilijkheidsgraad stijgen. Via co-teaching wordt het aanbod van de lessen waarneming gedifferentieerd. Gevorderden krijgen andere opdrachten en een meer individuele aanpak, om de persoonlijke verwerking alle kansen te geven.

Het eigenlijke artistieke en creatieve proces start pas na de eerste twee jaren. Daar wordt letterlijk gevraagd naar een persoonlijk onderwerp, een voorkeur voor materiaal en techniek en een aangepaste focus op één of meer beeldaspecten met betrekking tot de gewenste inhoud van de beelden.

Dat wil niet zeggen dat de beeldende inhoud niet kan groeien. **Inhoud is iets wat zich ontwikkelt na voldoende experiment, beeldende evolutie en waarneming.**

Zodoende waadt de cursist doorheen een artistieke en creatieve poel die beetje bij beetje persoonlijker wordt en meer gaat aanleunen bij de eigen identiteit. Uiteraard wordt er rekening gehouden met de trajectsnelheid van de cursist; de keuze om een kort- of langlopend traject te volgen.

De weegschaal proces/product is dan ook volkomen in balans. Gedurende de eerste jaren ontstaat er voornamelijk een proces. Daaruit vallen her en der producten te distilleren.

Hoe verder de cursist evolueert, hoe concreter hij zijn doel kan afstemmen op het wezenlijke resultaat of m.a.w., hoe meer de student zijn acties kan kanaliseren om het proces (studies, experimenten,...) te doen uitmonden in een beeldend werkstuk. Deze overtuiging doet de studenten relativëren. Door die relativering overwinnen de studenten beeldende angsten en durven ze voluit te experimenteren.

Het individu / de groep

De atelierdocent is natuurlijk veeleisend. Toch mag ook hier de nodige nuance niet ontbreken. Veeleisend wil zeggen dat de docent rekening houdt met de persoonlijke, fysieke en mentale toestand van de studenten. Een atelier bestaat immers uit diverse karakters en temperamenten. De docent neemt dan ook voortdurend een open houding aan. Deze houding wordt nog versterkt door de tijd die wordt vrijgemaakt voor gezelligheid. Er heerst altijd een open klassikale dialoog en een warme werksfeer. De academie organiseert een gezamenlijk pauzemoment voor alle ateliers. De cursisten komen op die manier op een ongedwongen wijze in contact met andere ateliers en lopende projecten. Het open gooien van de atelierdeuren garandeert een spontane dialoog.

Een boeiend onderwerp, een leuke invalshoek, een andere benadering kunnen allemaal aansporen tot het beeldend evolueren. Onontbeerlijk is echter de reflectie op het eigen werk en dat van anderen.

De atelierdocent benadert de (proces)resultaten van de studenten kritisch. Hij/zij bezorgt de student altijd de nodige feedback om vervolgens een nieuwe stap te zetten. Gedurende de eerste jaren wordt er (afhankelijk van de werkwijze van het atelier) naast het groepsgesprek uiteraard ook individueel begeleid. De ezels worden gedraaid. Een werkstuk wordt klassikaal besproken of een reeks tekeningen wordt aan een kritische noot onderworpen. Dikwijls gaat het om technische aspecten en het komt bovendien voor dat studenten geconfronteerd worden met problemen waarvan de oplossing inzichten kan bieden voor de hele groep.

Na die eerste jaren wordt er voornamelijk begeleid op basis van persoonlijke gesprekken. Zo kan het inhoudelijke aspect uitgediept worden. Bovendien stelt het de docent in staat om de voorkeur van de student in te schatten en er gepaste en actuele referenties aan toe te voegen.

Kortom, elke atelierdocent tracht zijn atelier dynamisch te begeleiden. De dynamiek kan soms werkelijk zichtbaar zijn, maar wijst vooral op flexibiliteit, een persoonlijke benadering en een efficiënte aanpak.

Een mentaliteit van open deuren past uitstekend bij de actuele cross-over tendens in het hedendaagse kunstlandschap. Vanaf de specialisatie kunnen de studenten zich te goed doen aan technieken en experimenten m.b.t. een ander atelier, wat een enorme beeldende verrijking kan zijn.

Op vrijwillige basis maakt de student kennis met de werking van het keuzeatelier. Het stimuleert hen om hun eindproject een nieuwe zijtak te geven die misschien de inschrijving in het betreffend keuzeatelier als resultaat heeft.

4.6 De ateliers

4.6.1 Tekenkunst

Het atelier tekenkunst dient als een open werkplaats, een ruimte waar elke tekenaar een tekenkundig onderzoek kan aangaan. De student is vrij een eigen creatief traject uit te stippelen, ondersteund door de expertise van de atelierleerkracht. Het tekenen op zich vormt de rode draad van het atelier. Alles wordt bovendien duidelijk in werking gesteld om de student een brede artistieke input te bezorgen: naaktmodelsessies gaan met regelmaat door in het atelier, materiaal om stillevens te creëren is altijd voorhanden, het gebruik van multimedia wordt gestimuleerd, cross-over opportuniteiten met andere artistieke disciplines zijn geen uitzondering, maar veeleer de regel, excursies worden trimestrieel georganiseerd.

De tekenaar is in het atelier tekenkunst in de eerste plaats een waarnemer en gaat een onderzoek aan in relatie met de omringende wereld. Tijdens zijn persoonlijke traject verkiest de student de tekenkunst als baken, maar een brede kijk op de beeldende praktijk wordt sterk aangespoord. In functie van de 'tekening' kunnen m.a.w. andere artistieke horizons verkend worden. De tekenaar aanschouwt, interpreteert en vertaalt zijn impressies op zijn unieke creatieve manier. Dankzij de brede kijk op het atelier tekenkunst, kan deze creatieve vertaling zowel materieel, vormelijk als conceptueel zijn. De atelierleerkracht voorziet dus altijd in een nauwe samenwerking met de andere artistieke ateliers (keramiek, beeldhouwkunst, vrije grafiek,...). De atelierbegeleider creëert daarnaast de gepaste atmosfeer en voorziet gerichte feedback naargelang de persoonlijke evolutie van de tekenaar. Er zijn partiële (groeps-) evaluaties en zelf-evaluaties waarbij de individuele tekenkundige praktijk onder de loep wordt genomen om een kritische blik te ontwikkelen op de beeldende praktijk.

Het traject dat de student doorloopt, evolueert van sterk begeleid naar ondersteunend. De atelierbegeleider schat voortdurend in welke sturing noodzakelijk is om het beeldend proces van de student tekenkunst te stimuleren. Aan het eind van de loopbaan tekenkunst ontstaan sterke creatieve persoonlijkheden met een open kijk op het hedendaagse artistieke veld, die

tekenkunst kunnen blijven ontplooiën en benutten voor hun verdere beeldende ontwikkeling.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier Tekenkunst

In het atelier tekenkunst komen volgende extra vakken aan bod naast het s.a.a. tekenkunst.

Kunst en cultuur

In de verschillende ateliers wordt vanaf schooljaar 2018-2019 het vak kunst en cultuur geïntegreerd. Het keuzevak kunst en cultuur vervangt het vak kunstgeschiedenis. Waar kunstgeschiedenis werd gegeven aan alle cursisten van het 1ste en 3de jaar hogere graad buiten de lessen, zullen de lessen kunst en cultuur worden gegeven tijdens de contacturen in de ateliers zelf. De vakdocent van het specifiek artistiek atelier zal dit vak verzorgen. De verschuiving van een afzonderlijk vak naar het integreren van kunst en cultuur tijdens de lessen heeft een aantal voordelen. Zo zal er een groter aantal cursisten bereikt worden. De cursisten zullen ook intensiever les krijgen omdat ze elk leerjaar van de vierde graad deze kunst en cultuur zullen volgen. De inhoud zal meer toegespitst zijn op het specifieke van het atelier. Dit zowel op historisch als hedendaags vlak.

Vrije grafiek

De keuze voor vrije grafiek als tweede keuzevak is voor de hand liggend. Ten eerste omdat de docent tekenkunst graficus is van opleiding. De technische 'know how' en artistieke inspiratie is dus inherent aanwezig in het atelier. Er werd reeds eerder gewerkt in het grafiek atelier door de cursisten tekenkunst. De combinatie tussen beide ateliers is zeer voor de hand liggend, vermits beide richtingen nauw aansluiten bij elkaar omwille van de beeldende elementen waarmee gewerkt wordt. In het atelier tekenkunst staat eveneens een grote etspers. Door accidenteel in contact te komen met grafische technieken wordt de drempel naar het atelier vrije grafiek kleiner. Op geregelde tijdstippen zal er ook naar levend model gewerkt worden binnen dit keuzevak.

4.6.2 Grafiekkunst

Vrije grafiek bekleedt binnen het aanbod van verschillende kunstdisciplines in het DKO een unieke plaats. Er wordt uitsluitend non-toxisch gewerkt!

Ogenschijnlijk sluit Vrije Grafiek het meest aan bij de richting tekenkunst maar heeft door de beeldende elementen waarmee in de grafiek gewerkt wordt, ook een specifieke eigenheid .

De belangrijkste beeldelementen zijn ; de lijn , compositie en vlakverdeling, tonaliteit en grijswaarden, positieve en negatieve vormen .

Vrije Grafiek vereist ook een zekere techniciteit of vaardigheid om de drukvormen die leiden tot het reproduceren van beelden , aan te maken .

Deze basisvaardigheden worden in de eerste twee jaren van de opleiding aangeleerd door middel van gerichte opdrachten en demonstraties. Zowel voor hoogdruk en diepdruk , vlak en doordruk worden een aantal vaardigheden aangeleerd, vaak ook in combinatie, naar een door de leraar vooropgesteld thema.

Dit thema wordt eerst door ontwerpschetsen ,eigen beeldbank of digitale beeldenverzameling op een persoonlijk wijze uitgewerkt. Cursisten gebruiken een schetsboek/ateliermap en bundelen op die manier hun ideeën.

De bedoeling is hier niet de techniek verwerven als een doel op zich maar wel om de leerling voldoende grafische middelen aan te reiken waarbinnen ze kunnen kiezen om hun eigen verhaal te vertellen . Na de eerste jaren moet ook duidelijk zijn welke grafische technieken het best aansluiten bij de leefwereld, het temperament en de persoonlijkheid van de student.

Gevorderden moeten met de gekozen technieken en onder begeleiding van de vakleraar meer thematisch werken naar een persoonlijke verwerking van beeldende thema's of begrippen. Dit eigen onderzoek kan over de volledige duur van het schooljaar lopen.

Aan het einde van de opleiding stelt de student zelf een thematiek voor en een grafische techniek in functie van het gekozen onderwerp . Dit onderzoek leidt naar een eindresultaat dat boeiend gepresenteerd en voorgesteld wordt op de eindjurering.

De specialisatie biedt de cursist de kans om op een eigen wijze uitdrukking te geven aan wat hij zelf wil 'verbeelden' . Hier wordt eventueel ook een keuzeatelier gekozen. Er ontstaat een zeer persoonlijk traject dat in het laatste jaar van de specialisatie op een persoonlijke wijze aan een externe jury wordt gepresenteerd. Het tentoon stellen maakt deel uit van de verworven competentie.

Extra vakken in de grafiekkunst:

In het atelier grafiekkunst komen volgende extra vakken aan bod naast het s.a.a. grafiekkunst.

Kunst en cultuur

In de verschillende ateliers wordt vanaf schooljaar 2018-2019 het vak kunst en cultuur geïntegreerd. De lessen kunst en cultuur worden gegeven tijdens de contacturen in het atelier. De inhoud zal toegespitst zijn op het specifieke van het atelier vrije grafiek en dus focussen op historische - en hedendaagse grafische kunstenaars. In het atelier is er een unieke collectie kunstboeken aanwezig die voortdurend geraadpleegd kunnen worden. Bezoek aan tentoonstellingen staat jaarlijks op het programma.

Waarnemingstekenen

Het vak waarnemingstekenen is de basis van elke opleiding in de beeldende kunsten. Het kunnen tekenen naar waarneming vormt de basis van het atelier vrije grafiek. Naast het waarnemen en creëren in het atelier worden ook sessies aanvullend waarnemingstekenen georganiseerd in co-teaching. Dat biedt de mogelijkheid om te differentiëren tussen de beginners en de gevorderden. Het werken naar model, al dan niet met een grafische techniek behoort tot de mogelijkheden. Inspiratiebronnen zijn de natuur, stilleven, fotomateriaal...maar ook meer abstracte benaderingen kunnen het onderwerp van de opdracht uitmaken. Er wordt bewust en intens gekeken: verhoudingen zien, volumeweergave door licht-donkercontrast en arcering, aandacht schenken aan de lijnvoering, diepte weergeven, gevoel voor ordening ontwikkelen...

4.6.3 Schilderkunst I

In het atelier schilderen 1 zoeken wij via alle beschikbare middelen en technieken een eigen artistieke identiteit.

De schilderkundige technieken en artistieke methoden brengen inzicht: van de kunstgeschiedenis tot hedendaagse populaire iconen.

Naast de waarneming, gaat de aandacht evenzeer naar 'het weten' met betrekking tot de theoretische achtergrond zoals kleurenleer, pigmenten, compositie.. De inhoudelijke aspecten van het werk evolueren gaandeweg doorheen de jaren. Waar aanvankelijk gewerkt wordt a.h.v. opdrachten, evolueert de cursist onder begeleiding naar een persoonlijke schriftuur en schilderkunstige interpretatie. Gevorderden kiezen een eigen thema en worden begeleid in hun zoektocht naar een beeld dat 'spreekt', 'knipoogt' en 'grijnst' tegelijk.

Individuele begeleiding vormt de basis van het didactisch handelen. De boeiende diversiteit in het atelier wordt eveneens aangewend bij klassikale besprekingen en feedbackgesprekken.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier Schilderkunst I:

In het atelier schilderkunst I komen volgende extra vakken aan bod naast het s.a.a. schilderkunst.

Kunst en cultuur

De vakdocent van het atelier schilderkunst integreert voortdurend kunstbeschuwing tijdens de atelier praktijk. De leerkracht/kunstenaar kiest uit het ruime aanbod historische- en hedendaagse schilderkunst die relevant zijn tijdens de bespreking van bepaalde thema's of technieken. Gezamenlijke bezoeken aan tentoonstellingen staan jaarlijks op het programma.

Waarnemingstekenen

Het vak waarnemingstekenen is het startpunt van de artistieke expressie. Het kunnen tekenen naar waarneming vormt de basis van het atelier schilderkunst. Vrijwel elke opdracht start vanuit een intense waarneming, vaak realia die opgesteld staan in het atelier. Ook werken 'en plein air' behoort tot het vast programma. De effectieve confrontatie met elementen uit de natuur en cultuur zorgt voor een intense beleving en verwondering. (foto's zijn in die zin enkel reproducties op papier)

Inspiratiebronnen zijn de natuur, stilleven, portret, landschap, ... Jaarlijks worden sessies schilderen naar levend model ingelast.

Daarnaast maakt het atelier gebruik van lessen aanvullend tekenen die bedoeld zijn voor deelgroepen (beginners of gevorderden) of in co-teaching gegeven worden.

4.6.4 Schilderkunst II

Inhoud en zelfstandigheid, gekoppeld aan kunsthistorische en hedendaagse linken.

Beginnende leerlingen worden direct vanuit een opgedragen oefening geconfronteerd met eigen gebreken en fouten, zowel in keuze van onderwerpen als in een gebrek aan technisch vermogen.

Deze confrontatie is voor de leerling een vertrekpunt om te begrijpen dat een eigen schriftuur slechts stap voor stap gerealiseerd kan worden vanuit dit falen. (Trial and error, experiment)

Enkel door dit te ondervinden (technisch en inhoudelijk experiment) kan een cursist schilderkunst begrijpen waarom zij of hij bepaalde stappen zet die

schilderkunst maakt tot wat schilderkunst is. Ze verlaten stilaan het pad van pure weergave naar een beeld op zich en evolueren naar een persoonlijke begrijpbare, inhoudelijke taal die afstand doet van imiteren van de werkelijkheid, ook al blijft deze zichtbaar. Door de complexiteit van de waarneming verandert immers het beeld van de cursist.

Om dit alles te concretiseren wordt de cursist aangespoord om een referentiekader op te bouwen door een persoonlijke beeldbank aan te leggen (zowel digitaal als in een schetsboek). Zo ontstaan er inhoudelijke denkpijlers die in concrete uitvoeringen kunnen worden gerealiseerd.

Verwijzingen naar kunsthistorie en hedendaagse kunst zijn noodzakelijk om cursisten in zo'n korte tijd tot een resultaat te laten komen in vergelijking met bestaande kunstenaars die hun ontwikkeling meestal over een veel grotere en intensere periode kunnen spreiden.

Daarbij worden de cursisten vertrouwd gemaakt met beeldende begrippen als kleur, compositie, vorm, lijn, perspectief, textuur,.....en dat met eigen materiaal keuze.

Hierbij speelt ook de individuele begeleiding van de docent een belangrijke rol.

Deze stappen leiden in de latere jaren van het atelier naar een zelfstandig werken om te resulteren in een eigen artistiek project.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier Schilderkunst II:

In het atelier schilderkunst II komen volgende extra vakken aan bod naast het s.a.a. schilderkunst:

Kunst en cultuur

De vakdocent/kunstenaar van het atelier schilderkunst integreert kunst en cultuur in elke les. Elke cursist wordt geconfronteerd met kunstenaars en hun werk, als reflectie en inspiratie op het eigen artistieke proces. Internet is de bibliotheek bij uitstek om zeer gericht specifieke werken te selecteren. Kunst en cultuur wordt met elke cursist individueel besproken.

Waarnemingstekenen.

Waarneming dient geïnterpreteerd te worden in de ruimste zin van het woord. Niet enkel de studie van het tekenen en schilderen naar waarneming, maar eveneens de subjectieve waarneming en de kunstzinnige perceptie die zich vertaalt in zeer diverse beelden. Alle facetten van de waarneming komen aan bod. Dit betekent niet dat er in de les gewerkt wordt naar klassikaal opgestelde stillevens; de cursisten vertrekken van eigen gekozen beeldmateriaal, meestal foto's. De 'objectieve' waarneming vertaalt zich meteen in een subjectieve schilderkunstige neerslag, een persoonlijke schriftuur en een eigen kleurkeuze. Schilderkunst begint waar de nabootsing eindigt!

4.6.5 Beeldhouwen en ruimtelijke kunst

Beeldhouwen en ruimtelijke kunst is een kunst van grenzeloze ruimtelijke mogelijkheden. Het vereist verschillende ruimten, elk beeldhouwwerk stelt in dit opzicht zijn eigen eisen. De discipline beeldhouwen heeft zich immers ontwikkeld in verschillende richtingen. Het drukt zich uit met een verscheidenheid aan hulpmiddelen in een waaier van edele, traditionele en

ongewone materialen. Beeldhouwen en ruimtelijke kunst is niet enkel daad en product maar ook idee en onderzoek. Het doet beroep op verbeelding en beïnvloedt ons denken. Ideeën en discussies met anderen moeten leiden naar een geïnspireerde voedingsbodem van waaruit relevant kan gedacht en gewerkt worden. Vorm kan op verschillende wijze tot stand komen: opbouwen, wegnemen, assembleren, stapelen, insnoeren, binden....

Oefeningen voor starters zullen er vooral op gericht zijn de relatie tussen technieken en materialen te ontdekken en hun mogelijkheden te exploreren. Door een grotere kennis van materiaal en techniek kan men zich gemakkelijker uitdrukken en zo inzicht krijgen in de materiële wetmatigheid van de grondstof, mogelijkheden en beperkingen. Er wordt gestreefd naar een eigen denk- en handelwijze, waarin het experiment een ruime plaats moet krijgen.

Aan de hand van klassikale en/of individuele oefeningen of demonstraties kan de cursist bepaalde technieken aanleren die het mogelijk moeten maken deze techniek (zelfstandig) toe te passen en inzicht te verwerven over basistechnieken en basisaspecten die bij het uitvoeren een rol spelen.

Doordat het grote arsenaal van beeldende middelen op ongelimiteerde wijze kan uitgebreid worden is het mogelijk in een korte tijdspanne het ruime gebied van de beeldhouwkunst te behandelen. Door middel van een individueel oefenprogramma kan men de persoonlijke interesses, ideeën van de cursisten naar een geïnspireerde voedingsbodem leiden. De atelierwerking is uitsluitend gebaseerd op Individuele begeleiding.

Het verwerven van inzicht in de relatie tussen beeldhouwen en ruimtelijke kunst en andere disciplines is onontbeerlijk door het feit dat een werk soms niet meer onder de noemer van één discipline te plaatsen valt.

In de specialisatie hebben de cursisten reeds voldoende basiskennis. De persoonlijke inzet moet primeren. De specialisatie biedt de mogelijkheid om te groeien naar een artistieke persoonlijkheid. De eigenheid van de cursist en de persoonlijke zienswijze zal bewust gecombineerd worden met materiaalkeuze. Zo ontstaat er een symbiose tussen vorm, materiaal en inhoud, die zal leiden tot een afgewerkt resultaat.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier Beeldhouwen en ruimtelijke kunst:

In het atelier beeldhouwen en ruimtelijke kunst komen volgende extra vakken aan bod naast het s.a.a. beeldhouwen en ruimtelijke kunst:

Kunst en cultuur

Er is een atelierbibliotheek aanwezig die elke les kan geconsulteerd worden door de cursisten. Naar aanleiding van een opdracht selecteert de leerkracht voorbeelden uit de kunst, historisch en actueel. Een studiedag naar het Middelheim museum behoort eveneens tot de mogelijkheden. De cursisten worden uitgenodigd om permanente en tijdelijke tentoonstellingen te bezoeken.

Boetseren naar waarneming

Wekelijks wordt een sessie aangeboden naar levend model. Er wordt geboetseerd naar waarneming. Er wordt bewust en intens gekeken: verhoudingen zien, volumes weergeven, boetseertoets, gevoel voor ordening ontwikkelen...De cursisten kiezen daarvoor op vrijwillige basis.

4.6.6 Projectatelier (schilderen, grafiek boekkunst)

Broedplaats voor nieuwelingen, verdiepingsatelier voor gevorderden

In het projectatelier werkt de cursist disciplineoverschrijdend. Deze optie slaat een brug tussen de verschillende bestaande afdelingen. De docent vertrekt daarbij vanuit het artistiek werk dat kadert binnen de vrije kunsten en realiseert kruisbestuivingen. Projectgericht werken is een individueel traject van keuzes maken, van verdieping en kwaliteit. Het veronderstelt een open blik, eigenzinnigheid, betrokkenheid en een wil om creatieve ideeën om te zetten naar concrete projecten. En dan wordt bekeken wat nodig is om dat project gaandeweg te laten groeien. Concept, context en techniek zijn onlosmakelijk verbonden met elkaar en worden vanuit die veelzijdigheid ook benaderd. Ook het gebruik van nieuwe materialen, hergebruik van traditionele technieken, zijn werkmethodes. Dit resulteert in een uniek project op maat, waarbij zowel klassikaal als individueel ondersteuning geboden wordt.

Planning en structuur

Elke cursist kiest een hoofddiscipline en er wordt bekeken wat eventueel kan aansluiten uit een andere discipline om het eigen werk te verdiepen. We bewandelen samen een pad met nieuwe ontdekkingen, soms met omwegen of onverwachte verschuivingen en werken dus evolutief per trimester.

Er zijn verschillende lesmomenten: De dinsdagnamiddag is vooral voorbehouden voor de schilders, met alle bijhorende technische uitleg en opdrachten. De andere cursisten werken dan zelfstandig in het atelier. De donderdagavond kent dezelfde structuur voor de grafische onderdelen, de zaterdagvoormiddag voor het boekbindgedeelte.

Een greep uit het aanbod

Of het nu de opbouw is van het schilderij, het verloop van een aquatint, het opbouwen van een De Gonet binding, met respect voor traditie, mens en natuur, met inhoudelijke en technische verdieping zijn er tal van mogelijkheden:

- Schilderkunst: de klassieke opbouw van het schilderij op doek, schilderen met grafische inbreng, met krijt, inkt of plakkaatverf. De collage als vertrekpunt, het werken op paneel, een monotype in aquarel in de aanzet...

- Binnen de boekkunst zullen de opties om te kiezen voor ontwerp, bibliofiel boek of object meer mogelijkheden krijgen. Vanuit de voorkeur van de cursist wordt het traject daarop afgestemd. De boekbinder kan zich ontpoppen tot een vakman met visie, een totaalontwerper: vergulden, lederbewerking, typografie in zeefdruk, collografie en o.a. sjabloondruk...

De doosvorm als presentatie of archivering, het kunstenaarsboek of toewerken naar de kunstboekband: Bradel, Franse Band, vereenvoudigde Register of Jean De Gonet...het bundelen op heel diverse manieren...

- Non-toxische grafiek zal bestaan uit drie groepen: diepdruk, zeefdruk met lijn, vlak, tekening, tekst en foto in CMYK en een derde groep met losse onderdelen zoals collografie, sjabloondruk en de diverse monotypes met acrylaten en aquarel... Grafiek op een schilderkundige manier benaderd, als zelfstandig werk of in kaftconstructies, doosvormen, concertinabindingen, papieren banden, bibliofiele uitgave. Grafiek als kafttypografie of als gelaagd beeld, als object of als werk op papier of textiel...

De combinaties zijn eindeloos en worden samengesteld in samenspraak met de cursist.

4.6.7 Keramiekkunst

In het atelier keramiekkunst leren we op een heel persoonlijke manier de ruimere context van keramiek kennen en onderzoeken. Zowel de beeldende mogelijkheden die tot het domein van de beeldende kunst horen (atelier "klei en expressie") als de toegepaste mogelijkheden die we kennen in de wereld van design (atelier "klei en object").

Aanvankelijk concentreren we ons op het ontdekken en oefenen van de basis opbouw- en afwerkingstechnieken tijdens aangekondigde workshops.

In het atelier "klei en expressie" beginnen we op een ontspannen en speelse manier met knijpvormen en duimpotjes om dan later te leren opbouwen met rollen en platen. Als afwerkingstechnieken leren we texturen aanbrengen, terra sigillata, slib, sinter-engobe en glazuur.

In het atelier "klei en object" buigen we ons over de technieken op de draaischijf en aanverwante technieken van het draaien van modellen. Verder onderzoeken we het werken met giet- en instampeer mallen. Daarnaast passen we ook verschillende afwerkingstechnieken toe.

Na verloop van tijd krijgen de studenten alle ruimte en tijd om hun eigen ideeën en visies te onderzoeken en uit te werken om af te studeren met persoonlijk werk. We zetten sterk in op experiment en onderzoek! Ook zijn er elk jaar projecten om het atelier constant te vernieuwen en boeiend te houden; voorbeelden hiervan zijn glazuurstudies en het onderzoeken van alternatieve stooktechnieken zoals Raku en reductie stook in de gasoven.

Atelier "klei en expressie";

In dit atelier leggen we de nadruk op experiment en onderzoek om tot werken te komen die eerder tot de beeldende kunst behoren. Er is zeker ook ruimte om vakoverschrijdend te werken.

Atelier "klei en object";

In dit atelier worden materialen en technieken onderzocht om tot werken te komen die we kennen in de wereld van de vormgeving en design. Dit kan gaan van experiment, waarin we de functionaliteit in vraag stellen tot producten klaar voor alledaags gebruik.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier Keramiekkunst:

In het atelier keramiëkkunst komen volgende extra vakken aan bod naast het s.a.a. keramiëkkunst:

Kunst en cultuur

Jaarlijks worden actuele en relevante tentoonstellingen bezocht. In het atelier is er een aanbod van specifieke vakliteratuur en kunstboeken. De cursisten leggen een eigen beeldbank aan, bestaande uit fotomateriaal en schetsen dat als inspiratiebron/voorstudie kan aangewend worden. Via internet worden regelmatig kunstenaars en hun werk klassikaal besproken.

I

Ontwerpschetsen

Het vak ontwerpschetsen kan gezien worden als een praktisch en inspirerend hulpmiddel binnen de ambachtelijke en ontwerpende ateliers. Het ontwerptekenen is een onderdeel van het ontwerpen en creëren van voorwerpen: van keramische voorwerpen tot vrij artistieke vormen. Het ontwerptekenen zorgt ervoor dat de cursist voor aanvang van de praktische uitwerking nadenkt over het ontwerp in de technische zin. Het tekenen van het ontwerp stelt de cursist in staat om op voorhand na te denken over vormstudie, vormfamilie, afwerkingstechnieken, decoratie, artistieke expressie. Er worden sessies ontwerpschetsen georganiseerd in samenspraak met de leerkracht aanvullend tekenen. Dat biedt de mogelijkheid om in deelgroepen (beginners/gevorderden) te werken.

4.6.8 Schilderkunst III en projectatelier voor mensen met een mentale beperking

We werken in deze ateliers aan een visie op kunsteducatie waarin het begrip kwaliteit niet enkel wordt uitgedrukt in artistieke termen, maar ook in termen van individuele ontplooiing. Maatschappelijke cohesie en kwaliteit van proces, zowel creatief als sociaal, zijn daarbij van belang. Om dit te verwezenlijken is een aanpak op maat vereist, waarbij van bij de aanvang een vertrouwde, veilige omgeving wordt gecreëerd zodat elk cursist zich goed in zijn vel voelt. Vanuit dit geruiststellende klimaat werkt men aan de beeldende vorming: stapsgewijs wordt hun wereld opengetrokken, hun waarneming in al zijn facetten verrijkt. Hun natuurlijke spontaneïteit, de geheel eigen expressie en vocabularium worden samen gebracht met het "nieuwe". Wat logisch voor hen lijkt, wordt ook druppelsgewijs doorbroken zodat hun beeldtaal resulteert in een unieke uitdrukking van hun zijn. Er kan concreet vertrokken worden vanuit klassikale opdrachten die dan oneindig gedifferentieerd worden en/of er wordt rechtstreeks uit hun verbeelding geput. Steeds met respect, maar ook telkens met het oog op evolutie, verandering.

Ontplooiing in al zijn facetten, het WAK focust niet op hun beperkingen, maar op wat ze WEL kunnen. Deze bijzondere mensen worden elk op zich als volwaardige individuen begeleid in hun proces, een proces welke uitdrukking het ook mag hebben: steeds op hoog artistiek niveau.

Extra vak geïntegreerd in het atelier Schilderkunst III en het projectatelier:

Waarnemingstekenen

Het vak waarnemingstekenen is het startpunt van de artistieke expressie. Het tekenen naar waarneming is hier bedoeld als de unieke en eigen weergave op

het platte vlak van wat men gezien en ervaren heeft. In tegenstelling tot de meeste ateliers zal het werken naar waarneming niet resulteren in natuurstudies waar vorm- en verhoudingen gemeten worden. De bedoeling van de waarneming is de beleving te intensiveren, om van daaruit verder te evolueren naar expressie. De zoektocht naar een uniek en hoogst persoonlijk resultaat is hier de doelstelling bij het waarnemen.

De begeleiding is er dan ook op gericht zoveel mogelijk alle zintuigen te stimuleren. Naast de visuele waarneming is er bijzondere aandacht voor het tactiele. Inspiratiebronnen zijn allerhande realia die in de klas gebracht worden. Maar ook op locatie, in de natuur, op de boerderij, aan zee of in het museum kan er gewerkt worden.

Extra vak geïntegreerd in het Projectatelier:

Expressie

Cursisten met een mentale beperking hebben een geheel eigen leef- en belevingswereld. De begeleiding is erop gericht om de persoonlijke expressieve mogelijkheden van elke cursist zo professioneel mogelijk te ondersteunen. De leerkracht kiest die didactische werkvormen en technieken die het meeste kansen biedt tot gevarieerde uitdrukkingsmiddelen. Alle technieken kunnen daarbij aangewend worden. Het spreekt voor zich dat er domein overschrijdend gewerkt kan worden: dansen, musiceren, drama en beeld

Het integreren van die domeinen is haast vanzelfsprekend te noemen, gezien de specifieke mogelijkheden van de cursisten met een mentale beperking.

De kunstmatige opsplitsing binnen het muzische is bij hen geen vanzelfsprekendheid. Dat biedt boeiende kansen, om op andere dan intellectuele wijze, tot authentieke artistieke uitdrukkingen te komen.

4.6.9 Productontwerp (lederaccessoires/mode accessoires)

De opleiding modeontwerp/lederaccessoires is een symbiose tussen ambacht en kunst.

In een **inspirerende, artistieke omgeving** worden de cursisten permanent begeleid en via verwerking van opdrachten wegwijs gemaakt in de wereld van de vorm, kleur en compositie in leder. Het artistieke en creatieve proces worden jaar per jaar versterkt, zodat de cursist steeds meer voeling krijgt met het eigen smaakpallet en een persoonlijke stijlontwikkeling ontwikkelt.

De eerste jaren wordt er een basispakket aan technieken aangeboden.

Bij de gevorderden worden uitwerking en afwerking verder aangescherpt met nieuwe invalshoeken.

In het laatste jaar van de 4e graad is de cursist op een punt gekomen dat hij technieken zelfstandig kan beheersen en tevens kan verwerken in een kwaliteitsvol artistiek product.

Opdrachten en onderwerpen maken plaats voor thema's – het artistieke vertrekpunt en weergave van de werkelijkheid worden sterk uitgebreid, ruimer gemaakt.

Tijdens de specialisatie zijn cursisten in staat om keuzes te maken: ze kiezen zelf onderwerpen. Vorm, inhoud en onderwerp komen hier samen in een evenwichtig volwaardig eindproduct en persoonlijke presentatie.

In samenspraak met de leerkracht worden al die verschillende aspecten op elkaar afgestemd.

In het atelier modeontwerp/lederaccessoires wordt op een veelzijdige manier gewerkt rond het lederambacht. Het doel ligt verder dan ontwerpen uitvoeren in leder. Via inspiratiebronnen gaan cursisten op zoek naar een eigen stijl en creëren elk jaar een totaalbeeld.

Hoe 'draagbaar' of hoe 'extreem' de collectie er uit ziet wordt door elke cursist persoonlijk bepaald.

Belangrijk is dat men een persoonlijke visie ontwikkelt, gekoppeld aan ambachtelijke technieken en uitgevoerd in kwalitatief hoogstaande realisaties.

De opleiding bevat 4 belangrijke luiken

Inspiratie, ontwerp en illustratie.

3D-vormgeving van patronen en constructie.

Realisatie via hedendaagse snij-,stik- en afwerkingstechnieken.

Presentatie via foto's, show, persmap.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier modeontwerp lederaccessoires:

Kunst en cultuur, geïntegreerd tijdens de lessen zelf.

De inhoud is toegespitst op het atelier; dit zowel op historisch als hedendaags vlak.

Ontwerpschetsen, geïntegreerd tijdens de lessen zelf en periodiek in samenwerking met de leerkracht aanvullend tekenen.

Het ontwerptekenen is een onderdeel van het creëren en de vormgeving. Het zorgt ervoor dat de cursist voor aanvang van de praktische uitwerking nadenkt over het ontwerp in de technische zin, alvorens een uitwerking eraan te koppelen. Het zoekend schetsen stelt de cursist in staat om na te denken over vorm, deelvormen, details, kleur, vlakverdeling, afwerking,...

Collagetechnieken worden eveneens toegepast om ideeën visueel uit te drukken.

4.6.10 Fotokunst

De afdeling fotokunst aan de westhoekacademie is een opleiding fotografie voor volwassenen over 5 jaar. Nadien is er mogelijkheid tot 2 specialisatiejaren door verdienste mits toelating. Een andere mogelijkheid is de cross-over, waarbij twee ateliers worden gekozen om een project dieper uit te werken. De lessen zijn verdeeld over twee avonden in de week, totaal 8 uur; een lesmoment en een praktijkmoment. We werken met modules om gedifferentieerd te kunnen werken. Geregeld worden cultuurfilosofische aspecten rond fotografie behandeld. In latere fases van de opleiding kunnen de studenten zich inlaten met film. Elk jaar wordt er ook een studiereis georganiseerd, waarvan het programma bepaald wordt door het expo-aanbod van het moment.

Het 1e jaar fotokunst :

In de eerste maanden krijgen de studenten vooral een technische aanzet van de parameters van het fototoestel. Elke parameter wordt aan een praktische

opdracht gekoppeld om vaardigheden met de camera aan te leren. Reeds vanaf het begin wordt de student aangemoedigd om de mogelijkheden te onderzoeken op beeldend vlak. De resultaten worden zowel individueel besproken maar vaak ook in groep om van elkaars werk te leren. Ondertussen wordt ook op regelmatige basis naar het werk van andere fotografen gekeken. Na het eerste trimester komt organisatie van beeldmateriaal en elementaire photoshop op de computer ter sprake. Aan de hand van inhoudelijke oefeningen worden ze vervolgens op pad gezet om een idee te concretiseren in een fotoreeks en dit zelfgekozen thema fungeert als eindwerk. De bedoeling is hiermee een proces van trouvailles op gang te zetten om tot een afgewerkt resultaat te komen. Bij de presentatiemomenten wordt er gekeken hoe het werk gepresenteerd wordt als een reeks, en hoe het past binnen het groepsconcept van de afdeling.

In techniek, beeldvorming, dialoog, toon- en evaluatiemomenten worden de eerste stappen gezet naar het ontwikkelen van een fotografische visie.

Het 2^e jaar fotokunst :

De eerste weken zijn een herhaling van de fotografische kennis opgedaan in het 1^e jaar aan de hand van alternatieve oefeningen. Er wordt uitgebreider stilgestaan bij de esthetiek en de geschiedenis van de fotografie gekoppeld aan een opdracht (bv. statieportret), waarbij digitale technieken in het verlengde van de analoge fotografie komt te liggen en omgekeerd. Met dezelfde onderzoekende ingesteldheid wordt op meer autonome basis gewerkt aan fotoreeksen, waarbij embryonale combinaties van techniek en beeld worden uitgediept. Cinematografische aspecten krijgen in dit tweede jaar een aanzet. In het tweede jaar wordt in kleinere groepen gewerkt, degene die sterk in hun schoenen staan helpen de anderen. Deze groepsdynamiek wordt verder getrokken in de groepsdiscussies over de bekomen beelden. Ook aan mondigheid wordt aandacht besteed, foto's van fotografen of found footage leren we verbaal analyseren, bovenop de cultuurfilosofische beschouwingen. Op het einde van het jaar terug een fotoreeks rond een zelfgekozen thema met aandacht voor een bepaalde visie in de reeks. Ook wordt er nagedacht over de modi van presentatie (grootte van het beeld, met of zonder kader, donkere of lichtere ruimte).

Het 3^e jaar fotokunst :

Tijdens dit jaar wordt er iets uitgebreider stilgestaan bij photoshop en geavanceerde fototechnieken. De student kiest uit modules om die over een langere periode uit te werken. Het concept van modules geeft mogelijkheden om technieken te verfijnen in functie van de ontwikkelende visie. De student wordt verondersteld op een zekere autonome basis onderzoek te verrichten naar een eindresultaat toe. Er wordt bijgestuurd waar nodig is, door individuele begeleiding en groepsdialoog. Stilaan moet er een fotografisch denkkader ontstaan die clichés – het maken van mooie plaatjes zonder context – ontzenuwd. Die modules resulteren in fotowerkjes of fotoreeksen waaruit geselecteerd wordt voor de toonmomenten. In dit jaar wordt fundamenteeler nagedacht hoe het werk te presenteren in kleine installaties.

Het 4e jaar fotokunst :

In het 4e jaar werkt de student over het ganse jaar aan 2 projecten en kiest bepaalde modules om zijn/haar fotografische visie aan te scherpen. Hierbij worden de technieken verfijnd om het scala aan mogelijkheden aan te tonen. De student maakt hier een keuze om in functie van zijn eigen ontwikkelde visie. Het ontwikkelen van een cinematografische aanpak past hier perfect in. Binnen de groepsdynamiek is het aangewezen dat de gevorderde studenten de beginners bijstaan. Hiermee wordt het inzicht in techniek en beeldvorming bij

de student aangescherpt. Ook worden ze aangemoedigd om opbouwende kritiek op de resultaten van de andere jaren te geven, zowel technisch als inhoudelijk, deze twee zijn immers in dit medium nauw met elkaar verbonden. Fotografische thema's worden aangehaald op semiotische, fenomenologische en psychoanalytische wijze. Domein overschrijdend werken wordt aangemoedigd, wat het analoge veld opentrekt en een aanzet kan zijn tot het cross-over atelier. Tijdens de twee toonmomenten worden de projecten gepresenteerd. Op dit niveau wordt de student verondersteld om een installatie met zijn werk op te bouwen in een toegewezen ruimte binnen de academie.

Het 5^e jaar fotokunst :

Het finale jaar wordt bekroond met de uitwerking van 1 gekozen thema. Het belang van de fotografische visie komt hier naar boven. In welke mate kan de student zijn materiaal met elkaar combineren, zelfs al hebben de reeksen of aparte foto's niets met elkaar te maken. Het summum van de visie is het kunnen opbouwen van een rhizomatische structuur. Een cluster van wortels zonder goed zicht op begin en eind, maar met vele aanknopingspunten als metafoor voor de persoonlijke invulling. De student werkt zijn/haar project uit onder verschillende vormen; digitale presentatie, boekvorm, installatie. Men gaat ook op zoek naar een ruimte extra-muros om de resultaten te presenteren. Belangrijkste hierbij is dat er een dialoog ontstaat buiten de geborgenheid van de academie naar een toeschouwer toe.

4.6.11 Cross-Over project

Om tegemoet te komen aan de vraag om verschillende ateliers te kunnen combineren en op die manier een persoonlijk project uit te werken, werd het Cross-Over project gelanceerd. Elke cursist kan twee ateliers kiezen, onder voorwaarde dat hij/zij een volledig curriculum afwerkte. Enkel cursisten die deze startcompetentie bezitten en een projectvoorstel kunnen voorleggen waarvoor beide artistieke disciplines onontbeerlijk zijn, kunnen zich inschrijven.

September wordt beschouwd als een intake periode. Vanaf het startmoment op 7 september kan de cursist terecht in beide ateliers tijdens de lestijden. De cursist kiest consequent één moment voor het ene atelier en een ander moment voor het andere atelier. Dat bevordert de organisatie van de betrokken atelierleerkracht.

De startcompetenties worden getoetst aan de hand van het invulformulier. Daarvoor zitten de beide mentoren samen met de gekozen atelierleerkrachten van elke cursist.

Periodiek zal de cursist zijn project voorleggen en bespreken. Aan de hand van een jaarschema, kan hij/zij contactmomenten vastleggen met de beide mentoren. Hij/Zij is verplicht om met elke mentor minstens één keer per trimester een afspraak vast te leggen. De contactmomenten zijn afwisselend op woensdagnamiddag van 13u30-17u00 en op vrijdag van 13u30 tot 17u00. Op die specifieke momenten bespreekt de Cross-Over student in eerste instantie zijn/haar voorstel, de voortgang en ten slotte de resultaten. Er wordt verwacht dat de cursist een idee kan concretiseren, over artistieke/beeldende capaciteiten beschikt, een referentiekader kan opbouwen en in dialoog kan treden. Aan het einde van het academiejaar wordt één algemeen evaluatiemoment voorzien. De datum daarvoor wordt later meegedeeld.

De mentoren coördineren elk project: Peter Depelchin staat vooral in voor de beeldende feedback (C, c4) en de bespreking van de artistieke evolutie (E, e2).

Luc Dewaele buigt zich samen met de cursist over presentatiemogelijkheden, communicatie en fotografische reproductie. De betrokken atelierleerkrachten echter, voorzien in de technische en beeldende ondersteuning van het concept. Dat wil niet zeggen dat de Cross-Over student beschouwd wordt als een reguliere cursist van het betrokken atelier: Hij/Zij kan op feedback van de atelierleerkracht rekenen, maar volgt niet het normale curriculum van dat atelier. Cross-Over cursist zijn, betekent vooral; artistiek autonoom zijn (zelfstandigheid & engagement). Om het proces van elke student gedegen op te volgen, is er op regelmatige tijdstippen overleg tussen de mentor en de beide atelierleerkrachten.

De volgende ateliers maken deel uit van de cross-over projecten:

Schilderkunst I en II, tekenkunst, grafiekkunst, beeldhouwen en ruimtelijke kunst, fotokunst, boekkunst en keramiek.

In het cross-over project komen geen extra vakken aan bod.

4.6.12 Beeldende en audiovisuele cultuur (kunstexploratie)

Via drie wegen leren we kijken naar kunst:

Weten: de kunst- en cultuurgeschiedenis
Doen: de kunstenaar en het atelier
Zien: het museum- en tentoonstellingsbezoek

De cursus richt zich tot mensen die geboeid zijn door kunst maar niet als actief kunstenaar aan de slag willen gaan. De opleiding beeldende en audiovisuele cultuur wordt elk jaar opgevat als een drieluik: Eerst de kunstgeschiedenis. Wat kunnen schilderijen, sculpturen, gebouwen,... ons vertellen over vroeger en nu? Daarbij wordt kunst ook plastisch benaderd. Met andere woorden we leren de beeldende taal kennen, het alfabet waarvan kunst zich bedient. Dit luik wordt thematisch opgebouwd via verschillende verhalen die niet noodzakelijk chronologisch op elkaar aansluiten.

Enkele voorbeelden: beeldhouwkunst in een hedendaags perspectief, Spaanse schilderkunst door de eeuwen heen, moderne of postmoderne architectuur, schilders van de Leie,...

Bij het tweede luik stappen we de wereld in: tentoonstellingen, musea, kunstmanifestaties zoals Beaufort, kunstcollecties, stadswandelingen, ...

We bieden een divers pakket aan via bezoeken die al dan niet gelinkt zijn aan het historische luik. Tenslotte bekijken we de praktische kant van de kunst. Atelierbezoek in de academie, eventueel met kleine praktische oefeningen, leert ons de opbouw van een schilderij, de techniek van de grafiek, het beeldhouwen beter begrijpen.

5 Schoolconcept

WAK - kunst- en cultuureducatie betekent:

- Niet enkel tijdens de lessen en atelierwerking in de academie maar tevens door een boeiende samenwerking met andere externe culturele actoren en scholen.
- Door tentoonstellingen in de Gaanderij van de academie met werk van cursisten, leerkrachten en/of collega's van andere academies.
- Daardoor wordt (zelf)evaluatie duidelijker en kunnen de studenten onderling elkaars werk beter bekijken en bespreken.
- Door het houden van voldoende algemene personeelsvergaderingen waar een ruime agenda met varia en vragen aan bod komt en door "vakvergaderingen" waar de collegae van bepaalde graden eventueel in groepen vergaderen en overleggen via de respectieve coördinatoren.
- Door het inrichten van lessen buiten de ateliermuren, bv: tekenen in de natuur, musea.
- Door het inrichten van lezingen, workshops, uitnodigen van gastleraar.
- Door deelname aan de "DAGVAN DE ACADEMIE", WAK weekend met tal van activiteiten en doe-opdrachten voor kinderen.
- Door bezoek aan belangrijke tentoonstellingen in binnen –en buitenland, musea en kunstevenementen, ook in samenwerking met andere academies. Organiseren van verrijkende cultuurreizen (vaak in atelierversband).
- Door ruime verspreiding van kunstinfo in papieren versie en digitaal (affiches, flyers, catalogi), briefwisseling, mail, nieuwsbrief en relevante info i.v.m. navorming en boeiende cursussen.
- Door veelvuldig en open contact tussen de collegae onderling, tussen directie en leraars, tussen personeel en secretariaat, maximale communicatie tussen leraars en leerlingen, door regelmatig belangstellend bezoek van de directie aan de verschillende ateliers en door voldoende contacten van directie met studenten en ouders.
- Door goede contacten te onderhouden met het schoolbestuur, de diverse gemeentediensten, cultuurinstellingen en het onderwijs.
- Door nieuwe inzichten, technieken en experimenten een kans te geven en in de mate van het mogelijke toe te passen.
- Door voldoende zelfevaluatie, functioneringsgesprekken en een blijvend streven naar kwaliteitsverbetering.

6 Slot

De missie van een academie bestaat erin de cursisten zo goed mogelijk individueel en socialiserend te begeleiden en bepaalde drempels of remmingen te helpen overwinnen zodat de creativiteit en de daadkracht m.b.t. het gekozen atelier kunnen vrijkomen.

Het eigenlijke doel van de WAK is bijgevolg het ontwikkelen van een artistieke identiteit in relatie met de werkelijkheid en dat draagt bij tot een hoge en zelf reflecterende maatschappelijke standaard.